

Lekce 18

Použití sloves

Naučili jsme se všechny základní tvary a základní použití sloves v řečtině. Existuje však množství neobvyklejších a zvláštních použití, na které se musíme podívat.

18.1 δυναμαι, καθημαι, κειμαι a οίδα

Všechna tato čtyři slovesa popisují stavy, o nichž lze uvažovat jako vzniklých z minulých situací. Například, když teď sedíte, je to proto, že jste se posadili v minulosti. Podobně, něco teď víte proto, že jste se to naučili v minulosti.

δυναμαι – mohu

καθημαι – sedím

οίδα – vím

κειμαι – ležím

Proto tato slovesa používají koncovky perfekta a plusquamperfekta pro přítomnost a minulost (imperfektum).

Důležitá gramatika

Přítomnost: Současný stav vzniklý z minulé činnosti

– použití koncovek perfekta

Minulost: Minulý stav vzniklý z činnosti ve vzdálené minulosti

– použití koncovek plusquamperfekta

Poznámka: minulý čas těchto sloves se nazývá jejich imperfektum (když například děláte rozbor sloves), protože popisují trvající situaci v minulosti (oproti aoristu, který by popsal činnost v minulosti).

- δυνάμην, καθήμην, κειμήν

Tato slovesa jsou deponentní, a proto mají koncovky media.

présens			imperfektum		
δυνα-μαι	καθη-μαι	κει-μαι	ἐδυνα-μην	ἐκαθη-μεν	ἐκει-μην
δυνα-σαι	καθη-σαι	κει-σαι	ἐδυνα-σο	ἐκαθη-σο	ἐκει-σο
δυνα-ται	καθη-ται	κει-ται	ἐδυνα-το	ἐκαθη-το	ἐκει-το
δυνα-μεθα	καθη-μεθα	κει-μεθα	ἐδυνα-μεθα	ἐκαθη-μεθα	ἐκει-μεθα
δυνα-σθε	καθη-σθε	κει-σθε	ἐδυνα-σθε	ἐκαθη-σθε	ἐκει-σθε
δυνα-νται	καθη-νται	κει-νται	ἐδυνα-ντο	ἐκαθη-ντο	ἐκει-ντο
	infinitiv δυνασθαι, καθησθαι, κεισθαι				
	participia δυνάμενος, καθήμενος, κείμενος				

- οἶδα

Toto sloveso používá koncovky aktiva.

présens	imperfektum
οἶδ-α	ἤδ-ειν
οἶδ-ας	ἤδ-εις
οἶδ-εν	ἤδ-ει
οἶδ-αμεν	ἤδ-ειμεν
οἶδ-ατε	ἤδ-ειτε
οἶδ-ασιν	ἤδ-εισαν

infinitiv	εἶδεναι
participium	εἰδώς ¹

Nápověda

Některé tvary slovesa οἶδα si lze snadno splést s εἶδον, což je aorist II. slovesa ὁράω (vidím).² Pamatujte, že v neindikativních slovesných způsobech nejsou žádné přímnožky.

	indikativ	infinitiv	participium
vidím – aorist II. ³	εἶδον	ἰδεν	ἰδων
vím	ἤδεν (imperfektum)	εἶδεναι	εἰδώς

Příklady

Jak 2,14: μη δυναται ἡ πιστις σωσαι αὐτον; – Může ho víra spasit?

Sk 2,34: εἶπεν ὁ κυριος τῷ κυρίῳ μου· Καθου ἐκ δεξιῶν μου.

– Řekl pán mému pánu: „Sed' po mé pravici.“

Mt 28,6: οὐκ ἐστιν ὡδε, ἡγερθη γαρ καθως εἶπεν· δευτε ἰδετε τον τοπον ὅπου ἐκειτο. –
Není tady, protože byl vzkříšen, jak řekl; pojd'te, pohleďte na místo, kde
ležel.

Zjv 4,2: εὐθεως ἐγενομην ἐν πνευματι, και ἰδου θρονος ἐκειτο ἐν τῷ οὐρανῳ, και ἐπι
τον θρονον καθημενος. – Hned jsem byl v duchu a hle, trůn ležel v nebi a na
trůnu (někdo) sedící.

3Jn 12: και ἡμεις δε μαρτυρουμεν, και οιδας ὅτι ἡ μαρτυρια ἡμων ἀληθης ἐστιν. – My
také dosvědčujeme a víš, že naše svědectví je pravdivé.

¹ εἰδώς se skloňuje jako participium perfekta aktiva λελυκώς – nominativ singuláru feminina εἰδυῖα, nominativ singuláru neutra εἶδος, kmen maskulina a neutra εἰδοτ-.

²

³

2Kor 4,14: εἰδοτες ὅτι ὁ ἐγείρας τον κυριον Ἰησουν και ἡμας συν Ἰησου ἐγερεῖ. – Vědouce, že ten, který vzkřísil Pána Ježíše, také nás vzkřísí s Ježíšem.

Cvičení 18.1

Udělejte rozbor následujících slov

1. δυνανται	4. ἐκειτο	7. ιδειν
2. καθημενοις	5. οἶδατε	8. ιδων
3. δυνασθαι	6. ἦδειν	9. ειδως

18.2 Použití infinitivů

Už jsme se naučili tvary infinitivu a rozdíl mezi infinitivy přítomného a aoristického. Ještě jsme ale pečlivě nestudovali rozdílná použití infinitivu v řečtině – pouze jsme se zmínili, že po některých slovesech (např. θελω – chci) se používá k vyjádření účelu.

18.2.1 Po určitých slovesech

Infinitiv se často nachází po následujících slovesech.⁴

δει ⁵	je třeba	ἐξεστιν	lze, smí se, je dovoleno
δυναμαι	mohu, jsem schopen	θελω	chci
ἐστιν	je	μελλω	hodlám, mám

4

5

Příklady

Zjv 1,19: γραψον οὖν ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσιν καὶ ἃ μελλει γενεσθαι μετα ταυτα. – Napiš tedy, co vidíš a co je a co se má stát po těchto věcech.

Gal 4,21: λεγετε μοι, οἱ ὑπο νομον θελοντες ειναι, τον νομον οὐκ ἀκουετε;

- Řekněte mi (vy), kteří chcete být pod zákonem, neposloucháte zákon?

1Kor 10,23: παντα ἐξεστιν ἀλλ' οὐ παντα οἰκοδομει.

- Všechno je dovoleno, ale ne všechno buduje.

„Podmět“ infinitivu

Často, když se používají tato slovesa s infinitivem, existuje „druhý podmět“, totiž infinitivu. Tento podmět je v řečtině vyjádřen akuzativem.⁶

- θελω τον ἀγγελον ἀπελθειν. – Chci, aby posel odešel.

Důležitá gramatika

„Podmět infinitivu“ je v akuzativu.

Příklady

Mk 8,31: δει τον υιον του ανθρωπου πολλα παθειν. – Je třeba, aby syn člověka mnoho vytrpěl.⁷

Řím 16,19: θελω δε υμας σοφους ειναι εις το αγαθον ... – Chci, abyste vy byli moudří k dobru ...

⁶ Toto se zdá být velmi nepříjemné a matoucí („Pokud je to typ podmětu, proč není v nominativu?“); má to však výhodu toho, že striktně zachovává nominativ pro podmět hlavního slovesa ve větě, což je nápomocné, když se pokoušíme analyzovat složitou větu.

⁷ Syn člověka musí mnoho vytrpět.

Poznámky

- ἐξεστιν je nepravidelné v tom, že když se pojí s infinitivem, „podmět“ infinitivu je obvykle v dativu, ne v akuzativu. Např.: Mt 14,4: Οὐκ ἐξεστιν σοι ἔχειν αὐτήν. – Není dovoleno tobě, abys ji měl.⁸
- Když se překládá δει, je často rozumné a praktické preformulovat „je třeba“ na nějaký tvar slovesa „muset“. (V řečtině není žádné slovo pro „muset“ – místo toho se používá δει.)

18.2.2

Důsledkové věty

Řečtina vyjadřuje důsledek jednoduše použitím slova ὥστε a infinitivu.

Důležitá gramatika

ὥστε + infinitiv = důsledek

- Toto je odlišné od češtiny, která používá indikativ.
- Často je tu druhý podmět vyjádřený akuzativem
- Pro překlad se používá slovo „takže“, přesný význam je „s tím důsledkem, že“.

Příklady

Mt 15,30-31: και ἐθεραπευσεν αὐτούς· ὥστε τον ὄχλον θαυμασαι.

– A uzdravil je, takže se zástup podivil.

Mk 15,5: ὁ δε Ἰησους οὐκετι οὐδεν ἀπεκριθη, ὥστε θαυμαζειν τον Πιλατον.

– Ale Ježíš už nic neodpověděl, takže se Pilát divil.

⁸ dosl. „... tobě ji mít“

Cvičení 18.2.1 a 18.2.2

Přeložte

1. θελω αὐτον γαμειν με.
2. δει διδασκαλον διδασκειν.
3. προσηλθεν ὥστε αὐτους ὑπαγαγειν.
4. δυνασθε ἐσθιειν ἄρτον ἐν τῷ ἱερῷ;
5. φιλω την σοφιαν ὥστε ἀκουειν του διδασκαλου μου.

18.2.3 Účel

Už jsme se naučili, že účel lze v řečtině vyjádřit buď použitím infinitivu, nebo použitím spojky ἵνα s konjunktivem.

Příklady

Jud 14: ἰδου ἦλθεν κυριος ... ποιησαι κρισιν κατα παντων.

– Hle Pán přišel ..., aby učinil soud proti všem.

Mk 3,14-15: ἐποίησεν δωδεκα ἵνα ὦσιν μετ' αὐτου και ἵνα ἀποστελλῃ αὐτους κηρυσσειν και ἔχειν ἐξουσιαν ἐκβαλλειν τα δαιμονια.

– Učinil Dvanáct, aby byli s ním a aby je posílal zvěstovat a mít moc vyhánět zlé duchy.

18.2.4 Infinitiv s určitým členem

Singulár neutra určitého členu (το, του, τῷ, το) může být umístěn před infinitivem, aby z něho učinil slovesné podstatné jméno označující činnost slovesa, nebo skutečnost této činnosti jako probíhající.

κρινειν – soudit → το κρινειν – souzení

ἐσθιειν – jíst → το ἐσθιειν – jedení

Infinitiv s členem se používá zejména s předložkou. Samotný infinitiv se neskloňuje, ale člen ano. Nejběžnější předložky používané s infinitivem s určitým členem jsou:

δια + A.	protože
μετα + A.	poté, co
εἰς + A. <i>nebo</i> προς + A.	aby
προ + G.	dříve/předtím než
ἐν + D.	když/zatímco

Příklady

Jak 4,2: οὐκ ἔχετε δια το μη αἰτεισθαι ὑμας

– nemáte, protože nežádáte

(dosl. kvůli nežádání vašemu)

Mt 26,32: μετα δε το ἐγερθηναι με προαξω ὑμας εἰς την Γαιλαλιαν.

– Poté, co budu vzkříšen, půjdu před vámi do Galileje.

(dosl. po mém vzkříšení)

2Kor 1,4: ὁ παρακαλων ἡμας ἐπι παση τη θλιψει ἡμων εἰς το δυνασθαι ἡμας παρακαλειν τους ἐν θλιψει. – Ten, který nás potěšuje v každém našem soužení, abychom mohli potěšovat ty, kteří jsou v každém/jakémkoli soužení. (dosl. za účelem našeho uschopnění potěšovat)

Gal 2,12: προ του γαρ ἐλθειν τινας ἀπο Ἰακωβου μετα των ἐθνων συνησθιεν.

– Předtím, než přišli někteří (lidé) od Jakuba, jídával s pohany. (dosl. před přijitím některých)

Mk 4,4: και ἐγενετο ἐν τῷ σπειρῇν ὃ μὲν ἐπεσεν παρα τῇ ὁδῷ.

– A stalo se, když rozséal, některé padlo vedle cesty.

(dosl. v jeho rozsévání)

Cvičení v půli

1. ἐδυναμεθα λεγειν αὐτῷ.
2. θελω εἶδεναι τον θεον.
3. μετα το προσευχεσθαι ἐξηλθον ἐκ της συναγωγης.
4. ἡ χηρα ἦν πτωχη ὥστε μη ἔχειν πολλα.
5. εἶδον ὅτι δει αὐτην ἀποθανειν.
6. οἶδατε τας ἐπαγγελιας τας αἰωνιους;
7. ἦλθες προς το προσκυνησαι τῷ θεῷ.
8. οἱ μαθηται ἐφυγον ὥστε τους στρατιωτας μη εὕρειν μηδενα.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.

18.3. Imperativ třetí osoby

Už jsme se naučili obvyklý imperativ – příkaz ve druhé osobě singuláru a plurálu. Nyní se potřebujeme naučit imperativy 3. osoby. Tyto jsou docela zřídka. Jejich význam je „ať rozvazuje/rozvazují! atd.“ ve smyslu „měl/měli by rozvazovat“.

Důležitá gramatika

3. osoba imperativu =

„Ať ...!“

Tvary jsou následující

	présens aktiva	aorist I. aktiva	présens mediopasiva	aorist I. media	aorist pasiva
sg.	λυετω	λυσατω	ῥυεσθω	ῥυσασθω	λυθητω
pl.	λυετωσαν	λυσατωσαν	ῥυεσθωσαν	ῥυσασθωσαν	λυθητωσαν

Poznámky

- Koncovky jsou charakteristické: -τω/θω pro 3. os. sg., -τωσαν/θωσαν pro 3. os. pl.
- Standardní rozlišující znaky jsou viditelné: -σα v aoristu I. aktiva a media, θ v aoristu pasiva.

Příklady

Mk 4,23: εἰ τις ἔχει ὠτα ἀκουειν ἀκουετω.

– Má-li někdo uši, aby slyšel, ať slyší!

Řím 6,12: μη οὖν βασιλευετω ἡ ἁμαρτια ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σωματι.

– Ať tedy nekraluje/nevládne hřích ve vašem smrtelném těle!

Cvičení 18.3

Přeložte

1. μη λεγετω τω πονηρω.
2. ἐλθετω ἡ βασιλεια σου.
3. δει την βασιλειαν ἐλθειν.
4. προσκυνωμεν τω θεω.
5. προσκυνειτωσαν τω θεω.
6. τα δαιμονια ἐκβληθητω.

18.4. Hlavní části

V předchozích lekcích jsme se naučili všechny různé části slovesa. Během toho jsme viděli, že **koncovky** jsou dokonale pravidelné, ale různá slovesa mají nepravidelnosti ve svých **kmenech** (kromě těch, které jsou pouze důsledkem standardní kombinace písmen jako např. $\pi + \sigma \rightarrow \psi$).

Existuje standardní formát pro podání těchto informací ohledně kmenů nazývaných „hlavními částmi“ slovesa. Toto se skládá ze šesti částí slovesa, z nichž lze vytvořit všechny časy a slovesné rody. (...)

Podívejte se na následující informace ohledně slovesa βαλλω.

présens	futurum	aorist aktiva	perfektum aktiva	perfektum mediopasiva	aorist pasiva
βαλλω	βαλεω	έβαλον	βεβληκα	βεβλημαι	έβληθην

Toto nám říká všechno, co potřebujeme vědět, abychom vytvořili všechny tvary slovesa βαλλω za předpokladu, že známe standardní koncovky (pro sloveso λωω) v různých časech. Během chvilky byste nebyli schopni přijít na to, že perfektum aktiva slovesa βαλλω je βεβληκα, když už to víte, můžete hned přidat standardní koncovky slovesa λωω v perfektu k βεβληκα, abyste vytvořili perfektum slovesa βαλλω.

Učitelé se rozcházejí v tom, nakolik zdůrazňují důležitost učení se hlavních částí těchto běžných sloves – zajisté je to velmi užitečné, ale na druhé straně je to docela nepříjemná povinnost. Co však je nepochybně zásadní, je být schopen vytvořit různé části slovesa, když jsou vám dány hlavní části (např. ve slovníku).

Způsob, kterým se každá z hlavních částí vztahuje k určitému počtu různých částí sloves (a naopak) je vyložena níže.

hlavní části			všechny části slovesa	
prézens aktiva	λυω	→	prézens aktiva imperfektum aktiva prézens mediopasiva imperfektum mediopasiva	λυω έλυον λυομαι έλυομην
futurum aktiva	λυσω	→	futurum aktiva futurum media	λυσω λυσομαι
aorist aktiva	έλυσα	→	aorist aktiva aorist media	έλυσα έλυσαμην
perfektum aktiva	λελυκα	→	perfektum aktiva plusquamperfektum aktiva	λελυκα (έ)λελυκειν
perfektum mediopasiva	λελυμαι	→	perfektum mediopasiva plusquamperfektum mediopasiva	λελυμαι έλελυμην
aorist pasiva	έλυθην	→	aorist pasiva futurum pasiva	έλυθην λυθησομαι

Příklad

- βαλλω je dáno jako:

prézens	futurum	aorist aktiva	perfektum aktiva	perfektum mediopasiva	aorist pasiva
βαλλω	βαλεω	έβαλον	βεβληκα	βεβλημαι	έβληθην

βαλλω	вам напр. říká, že	1. os. sg. impf. medpas. je	ἐβαλλομην
βαλεω		2. os. pl. fut. akt. je	βαλειτε
έβαλον		3. os. sg. aor. akt. je	έβαλεν
(a koncovka -ov ukazuje, že je to aorist II.)			
βεβληκα		part. pef. akt. je	βεβληκως
βεβλημαι		3. os. pl. pf. medpas. je	βεβληνται
έβληθην		1. os. pl. fut. pas. je	βληθησομεθα

- Představte si, že potřebujete přeložit οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρεντες. (Mk 4,20)

Z kontextu odhadujete, že poslední slovo má co do činění se slovesem σπειρω (seji). Podíváte se na hlavní části slovesa σπειρω a zjistíte, že šestý tvar je ἐσπαρην. To vám říká, že participium aoristu pasiva bude σπαρεις (skloňováno jako λυθεις; žádný přímnožek u participia a hlavní část vám řekla, že nemá, neobvykle, θ). Za tohoto předpokladu můžete vidět, že je to N. m. pl. part. aor. pas. slovesa σπειρω. Proto uvedená fráze znamená „ty, které byly zasety na dobrou půdu“.

Cvičení 18.4

Přeložte

1. ἤρθησαν.	4. σωσεις τον ἐσχηκοτα δαιμονιον;
2. πολλα εἰληφαμεν.	5. οἱ ἀρχιερεις εἰληφασιν τας γραφας.
3. ἤκουσα το ῥηθεν.	6. ειδον ἀνεωρμενον οὐρανον.

18.5. Vid a čas ve slovesných časech

Když jsme se učili různé slovesné způsoby a slovesné časy, narazili jsme na ideu času a vidu. Nyní je čas opět se podívat na to, co se míní slovesnými časy. Student by si měl uvědomit, že míra, nakolik řecký slovesný čas je primárně o vidu, nebo primárně o čase, je mezi badateli diskutována. Je snad poctivé říct, že tradičně byl slovesný čas nahlížen jako to, co je především o čase, ale nověji došlo k přehodnocení a větší důraz se klade na vid. Student nejlépe udělá, když se bude držet slavného řeckého přísloví „ve všem umírněnost“ (μηδεν ἄγαν)⁹ a bude oboje, čas i vid, chápat jako dvě strany slovesných časů.

Stavební kameny pochopení slovesných časů lze sumarizovat následovně.

- Tři odlišné časy: budoucnost, přítomnost, minulost.
- Tři „vidy“: nedokonavost, dokonavost, „dovršenost/dokonanost“.
- Slovesné časy mají různou funkci v různých způsobech
 - indikativ – čas a vid
 - participium – relativní čas (vzhledem k hlavnímu slovesu)
 - další způsoby – pouze vid

	indikativ	participium	imperativ infinitiv konjunktiv
prézens	přítomnost + nedokonavost	současnost	nedokonavost
futurum	budoucnost + nedokonavost nebo dokonavost		
imperfektum	minulost + nedokonavost		
aorist	minulost + dokonavost	předčasnost	dokonavost
perfektum	(přítomnost) + dovršenost		

⁹ dosl. „ničeho příliš“

Poznámky

- Význam participií se úzce vztahuje k významu ostatních způsobů – činnost je obvykle *současná* s hlavním slovesem, protože je nahlížena jako *probíhající*, a činnost *předchází* hlavnímu slovesu, protože je nahlížena jako *už ukončena*.
- Existují případy, kdy časový aspekt indikativu se zdá být nepřítomný a převládá aspekt vidu (např. Řím 3,23: παντες γαρ ημαρτον. – ημαρτον je zde aorist, ale evidentně význam není, že „všichni zhřešili při nějaké zvláštní příležitosti v minulosti“, ale spíše „protože všichni hřeší“ – obecné tvrzení). Čas je však (*spolu s videm*) obvykle velmi důležitý pro slovesný čas v indikativu.
- Přímnožek označuje minulý čas – proto se vyskytuje v imperfektu a aoristu *pouze v indikativu*.

Slovíčka pro lekci 18

Množství dalších adjektiv	λοιπος (55) – zbylý, ostatní
ἄξιος (41) – hoden	μεσος (58) – (pro)střední
δεξιος (54) – pravý	νεος (23) – nový, mladý
δυνατος (32) – mocný, silný, schopný	ὀλιγος (40) – málokterý, nemnohý, nepočetný, nepatrný
ἐλευθερος (23) – svobodný	πλουσιος (58) – bohatý
ἐσχατος (52) – poslední	πνευματικος (56) – duchovní
ικανος (39) – dostatečný	φιλος (29) – milý
ισχυρος (29) – silný	
λευκος (25) – bílý, zářivý	

Pár dalších substantiv

μαρτυς, μαρτυρος, ό (35) – svědek

μισθος (29) – mzda, odměna, odplata

σταυρος (27) – kříž

Několik dalších sloves

αὐξανω (23) – zvětšuji, rozmnožuji,
zvětšuji se, rostu

καθαριζω (31) – čistím, očišťuji

καθίζω (46) – posazuji, usazuji,
usedám, sedám si

δυναμαι (210) – mohu, jsem schopen

καθημαι (91) – sedím

κειμαι (24) – ležím

οἶδα (318) – vím, znám

παρειμι (24) – jsem přítomen, k
dispozici

Samostatná kategorie

ὥστε + inf. (83) – takže

Několik slov s prefixem α, který je činí
negativními

ἀδικεω (28) – jednám nespravedlivě,
křivdím

ἀδικια (25) – nespravedlnost,
křivda

καθαρος (27) – čistý

ἀκαθαρος (32) – nečistý¹⁰

ἀπιστος (23) – nedůvěřivý, nevěřící,
nevěrohodný

Pomocná slova

axiom, dynamický, eschatologie, leukemie, Mezopotámie, neologismus/neolitický, oligarchie, plutokracie, pneumatický, filosofie/filantrop, martyrium, katarze, katedrála.

Cvičení

A

1. ὁ Χριστος ὁ βασιλευς Ἰσραηλ καταβατω νυν ἀπο του σταυρου, ἵνα ἰδωμεν και πιστευσωμεν.
2. και ἐλεγον· οὐχ οὗτος ἐστιν Ἰησους ὁ υἱος Ἰωσηφ, οὐ ἡμεῖς οἶδαμεν τον πατερα και την μητερα; πως νυν λεγει ὅτι Ἐκ του οὐρανου καταβεβηκα;
3. ὁ δε Ἰησους εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἶδατε τί αἰτεισθε. δυνασθε πειν το ποτηριον ὃ ἐγὼ πινω ἢ το βαπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθηναι;
4. ὁ ἀφ' ἐαυτου λαλων ζητει την δοξαν την ἰδιαν· ὁ δε ζητων την δοξαν του πεμψαντος αὐτον οὗτος ἀληθης ἐστιν και ἀδικια ἂν αὐτῷ οὐκ ἐστιν.
5. Τότε ὁ Ἰησους εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτου· Εἰ τις θελει ὀπισω μου ἐλθειν, ἀρνησασθω ἐαυτον και ἀρατω τον σταυρον αὐτου και ἀκολουθειτω μοι.
6. και Μαρια θεωρει δυο ἀγγελους ἐν λευκοῖς καθιζομενου, ἓνα προς τη κεφαλη και ἓνα προς τοῖς ποσιν, ὅπου ἐκειτο το σωμα του Ἰησου.
7. λεγοντες δε φωνη μεγαλη εἶπαν· Ἄξιον ἐστιν το ἄρνιον καθημενον ἐπὶ τῷ θρονῷ ἐν δεξιά του θεου λαβειν την δυναμιν και σοφίαν και τιμην και δοξαν.
8. ὁ μεν οὖν κυριος Ἰησους μετα το λαλησαι αὐτοῖς ἀνέβη εἰς τον οὐρανον και ἐκάθητο ἐκ δεξιῶν του θεου.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.

B

1. πορευθεντες δε μαθετε τί ἐστιν· Δει τον υἱον του ανθρωπου πολλα παθειν.
2. και παλιν ήρξατο διδασκειν παρα την θαλασσαν· και συναγεται προς αυτον όχλος πολυς, ώστε αυτον εις πλοιον έμβαντα καθησθαι έν τη θαλασση, και πας ό όχλος προς την θαλασσαν έπι της γης ήσαν.¹¹
3. δυναμεις και σημεια έποιησεν δι' αυτου ό θεος έν μεσφ ύμων καθως αυτοι οΐδατε.
4. ό θεριζων [ten, kdo žne, žnes] μισθον λαμβανει και συναγει καρπον εις ζωνη, ίνα ό σπειρων όπου χαιρη και ό θεριζων.
5. ένδυσασθε το ίματιον το καθαρον προς το δυνασθαι είναι μετα του βασιλεως και των φιλων αυτου.
6. οί δε άρχιερεις και παντες οί λοιποι έζητουν κατα του Ίησου μαρτυριαν εις το άποκτειναι αυτον, και ουχ ηύρισκον.
7. και έν τφ κατηγορεισθαι αυτον ύπο των άρχιερων και πρεσβυτερων ουδεν άπεκρινατο.¹²
8. ό δε Ήρωδης ιδων τον Ίησουν έχαρη [neprav. 3. os. sg. aor. slovesa χαιρω], ήν γαρ έξ ίκανων χρονων θελων ιδειν αυτον δια το άκουειν περι αυτου και ήλπιζεν τι σημειον ιδειν ύπ' αυτου γινομενον.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.

C

 11

12